

עלון קיבוץ העוגן מס' 65
ספטמבר 2017 | אלול תשע"ז - תשרי תשע"ח

ככה חוגגים 70
ביחד, באוונה שאפשר,
כסל אחד ואחת נותנים מכל הלב,
כמשלבים כוחות ומגשימים חלומות

(צילומים: אירית פואה, ציזו פואה)

שלום לכם

המדינה כולה תעצור הכל ליום אחד. התחבורה, אמצעי המדיה, עסקי השעשועים, מקומות העבודה. שוב ניפגש על השבילים, מי ברגל ומי באופניו. גם זה לפעמים נחוץ לכולנו. השקט הזה. האתנחתא מכל הרעש וההמולה סביב.

בעולם סופות ושיטפונות נוראיים שמכלים הכל, משאירים מיליוני אנשים ללא קורת גג, ונזקים הנאמדים במיליארדי דולרים. ואצלנו בארץ צונאמי של נחקרים ושחיתויות, ומפלגה אחת של ימי הביניים, שמחד, מתהדרת בעב"ריינים מורשעים לאין ספור, ומאידך, ללא בושה, מפטרת ח"כ שכל חטאו שהשתתף בחתונה של אחיינו, שהוא, רחמנא לצלן - הומו...

טוב שיש לנו את קיבוצנו הקטן והצנוע, ביום חגו, במלאות לו 70 שנים של עשייה, חזון ומבט קדימה.

שתהיה לכולנו שנה טובה, שנת שגשוג, שנה של עזרה הדדית, חברות, רעות, עזרה לזולת והמון אהבה מסביב.

מאחלות לכם קריאה מהנה בגיליון ספטמבר, העמוס כמו תמיד בראיונות, מתכונים וכל טוב.

רוית ומרב

בזמן כתיבת שורות אלו, אנו עדיין לפני האירוע הגדול של חגיגות ה-70, וההכנות הקדחתניות עדיין בעיצומן.

השנה החדשה החלה, התלמידים הנרגשים מסתגלים אט אט לכיתות החדשות, למורים ולמורות, לילדים שהצטרפו, הילדים הקטנים מצליחים כבר להיפרד מאמא בבוקר ולהיקשר לגננת החדשה, לפעוטון, למטפלות. זורמים עם השגרה.

משעות אחה"צ מתחיל להיות לנו נעים יותר, החום המהביל מפנה מקומו לרוח מעט קרירה, היום מתקצר, הבקרים סתוויים, ואולי בקרוב אפילו נזכה לטפטופים ראשוניים של גשם קל...

ראש השנה מאחורינו, איש איש עם ההתחלה המיוחדת לו, לעצמו, למשפחתו, ליקיריו.

יום כיפור בפתח, יש מי שיצומו, אולי יאמרו סליחה, יבקשו סליחה, יסלחו להם.

כתובת המערכת: kh8982171@gmail.com עריכה והפקה: מרב אילן ורוית ברוך

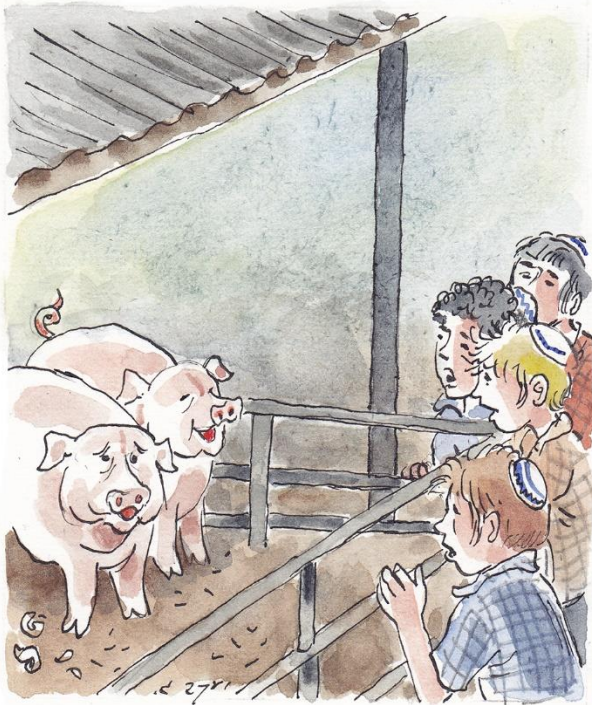
עיצוב גרפי: רוני אסקפה שני איורים: יעקב גוטרמן תשבץ: דינה וויג תמונות ארכיון: רוית לקנר הילר

ה"בונצים" * של מוקו

נדי נדיש

ענף החזירים הצליח להתקיים במשך כשנתיים. עקב התערבות שלטונות החוק נאלצנו לסגור את הענף. החזירה תפקדה זמן קצר אבל השפעתה והזיכרונות הטעימים ממנה ילוו אותי עוד שנים רבות.

*כך כינה מוקו את החזירים הקטנים

מקרה מעניין נוסף שקשור לחזירים- סופר לי מאשר אלון, שיום אחד התארחו בקבוצת שיבולים ילדים מכפר הרוא"ה. ילדי שיבו' לים הזמינו אותם לראות חיה שטרם ראו בחייהם...

.....
הסיפור שלנו התרחש לפני כ-60 שנה, כשהקיבוץ חגג את העשור הראשון שלו. בהעוגן הוחלט להקים ענף חקלאות חדש - חזירה. למטרה זו הכינו את אחת מסככות הרפת והביאו כמה חזירים. ענף זה היה צריך להתנהל בחשאיות מכיוון ששלטונות החוק לא עודדו גידול מסוג זה.

לצורך הטיפול בחזירים גייסו את **מוקו** (מאיר אדיר) ז"ל. מוקו היה עסוק מאד באותם ימים, הוא טיפל בדואר, חילק עיתונים ומכתבים, כמו כן שימש כמוביל הכביסה הנקייה לבתי הילדים והעברת הכביסה המלוכלכת למכבסה, וגם הוציא את פחי הזבל והאשפה. בכל העבודות הללו נעזר ב**שלמה גרוס** ז"ל ובסוסה אוליביה.

עם הזמן עדר החזירים התרבה והיה צריך להאכילו במזון רב. שאריות המזון מהמטבח ומחדר הקילופים, ממכונת הלחם והמלונים הרקובים- כל אלו שימשו את מוקו בהאכלת החזירים.

במקביל הוקם לא רחוק מהרפת חדר עישון הבשר, שהיה בנוי מלבנים אדומות כשמהגג בלטה ארובה. השלב הבא היה שימוש בבשר החזירים לצרכי המטבח. למטרה זו גויסו האחים הלמן - **יעקב וצבי** ז"ל, שהיו בעלי ידע בשחיטת החזירים ועישון הבשר. מבשר החזירים הכינו במטבח שניצלים, שינקו, פפריקאש (= גולאש) והרבה שומן חזיר. הבשר היה טעים מאד, האוכלוסייה נהנתה ואי אפשר לשכוח את טעמה של פרוסת הלחם המטוגן המרוחה בשומן החזיר.

מאירים ומעירים על כל מה שמפריע אצלנו בקיבוץ

אם פתאום ייפול הקיר או יתמוטט חלילה הגג על מישהו מהם, או לידם... ולא שלא התרענו כבר בפני כולם, ואפילו צילמנו והראנו את התמונות הקשות. למוסדות, לאנשי מקצוע, לחלק מההורים - והאמת? כולם אדישים... כי אצלנו בהעוגן - זה לא יקרה. אולי אצל אחרים, בעיר, בכפר, במקום אחר...

אז שלא תגידו שלא הזהרנו, ולא התרענו, ולא פרסמנו, ושהכתובת לא היתה רשומה על הקיר, או על הגגון... והעיקר שתהיה לכולנו שנת שלום וביטחון...

בעמק יפה בין כרמים ושדות, עומד לו בית בן חמש קומות...
אז זהו שלא...

יש בית, והוא לא כל כך יפה, אין בו קומות, אך יש בו חדרון ישן וטחוב, עם גג מסוכן שאוטוטו הולך ליפול! והחדרון הזה, רחמנא לצלן, נמצא ממש בסמוך למגרש המשחקים של ילדינו, של הדבר הכי יקר לליבנו, ואף יותר מכך - במרחק של פחות מ-2 מטרים, ממש בסמוך לגג המט לנפול, עומד לו בגאון מתקן הקולר, כן כן, זה שהילדים שלנו ניגשים אליו אין ספור פעמים, לשתות מים בימים החמים, ואנחנו לא רוצים לחשוב מה יקרה

מחלום למציאות - מוזיאון ה 70

רית ברוך, מרב אילן

ועלויות השיפוץ הגבוהות, הוחלט שלא ניתן להשתמש במבנה הארכיון בשלב זה. מפה לשם, הוקצה למוזיאון המבנה ששימש כחנות אופניים (לפני כן פאב "המנזר"). המוזיאון עתיד להישאר שם, עד שיוחלט ויתאפשר להכשיר את מבנה הארכיון.

התחלנו לרוץ עם הפרויקט. קודם כל היה צריך לנקות ולשפץ את המבנה המוזנח. במקביל התחלנו לתכנן את ציר הזמן, ללקט תמונות ולברור מוצגים מתוך המאגר האדיר שטיפח עמוס.

במהלך הדרך עזרו לנו לא מעט אנשים ונשים נפלאים ונפלאות, שעזרו ותרמו בתחומים שונים ומגיעה להם תודה: **יוסי דולבורד, אלון רוטשילד, אלישע שמר, סימה אוהיון, שמוליק קדרון, אילעי פוקס, חיה בן דוד, דוד קורן, קובי משק, צביקי שמר, טלי גוטרמן, אודי גדיש, רועי פוקס, יוסי גרטלר, עידן נאור, איציק מאוטנר, יובל דקל ודרור פריידן.** מקווה שלא שכחתי אף אחד".

ליאורה: "זה מאוד חשוב ומאוד מרגש לראות כמה אנשים היו שותפים לכל הפרויקט המורכב והארוך הזה."

מרגה: "בפעם הראשונה שנכנסתי למחסן של עמוס, איפה שהוא שמר את כל החפצים במשך כל השנים – נדהמתי! היו שם דברים שאין למצוא היום בעולם. דברים שהנגרים שלנו עשו. שולחן של הסנדלרייה – אין דברים כאלו. האוסף הוא ברמה גבוהה ביותר. קשה להאמין שהמוצרים האלו נשמרו. בזכות מרצי שוורץ ז"ל, שרגא וייל ז"ל, משה גלנצמן יבדל"א, שהם כל כך מוכשרים. חשוב לי שהתערוכה תהיה מיוחדת. שאנשים יראו את האיכות. עמוס לא רק שמר את החפצים, הוא גם ידע איך לשמר אותם במשך כל כך הרבה שנים".

(צילומים: יעקב גוטרמן)

עמוס: "מכאן אני פונה לכל האנשים, האורחים וכל מי שבעניין – אם יש לכם דברים/חפצים מעניינים משנים קודמות של חיי הקיבוץ, אנא הודיעו לי, ואשמח להגיע ולאסוף זאת מאצלכם".

בזמן שתקראו את הכתבה הזאת, נהיה כבר כולנו אחרי אירועי חגיגות ה-70 לקיבוצנו.

עמוסי חוויות, התרגשויות, פגישות עם אנשים שלא ראינו שנים רבות, מופע גדול ומושקע ואין ספור פעילויות שימלאו 3 ימי קרנבל שכולו מוקדש להעוגן ביום הולדתו.

בין כל האטרקציות הנפלאות שמביא לנו האירוע ההיסטורי הזה, בודאי רובכם תבקרו גם במוזיאון הנפלא שהוקם סוף סוף אחרי שנים רבות של תכניות ותרשימים, ועדות, וועדים ובעיקר המון הבטחות שלא ממש יצאו אל הפועל.

כשבועיים לפני החגיגות, החלטנו להיפגש עם הצוות הנמרץ, שהצליח על אף ולמרות הכל, ליצור יש מאין ולהקים את מוזיאון ה-70.

היה מרתק, מלמד ובעיקר ממש, באמת ממש – מרגש!

נפגשנו באחד הערבים החמימים במוזיאון ההולך ומתקדם, עם כל חברי הצוות שפינו הכל והתייצבו לראיון עמנו: **עמוס פלג, יעקב גוטרמן, יוסקה אגם, ליאורה אגם, מרגה דה בריין, דניאל דה בריין וקרן שקד פוקס.**

דניאל בא אמנם רק לדקות הפתיחה ונאלץ ללכת, אך שמו ופועלו עוד יוזכרו רבות בראיון הזה.

עמוס: "הכל החל בשנת 1982, כאשר **יהודה מרר** החל לאסוף דברים עבור המוזיאון שהוקם בחדר האוכל הישן. בהמשך הצטרף אליו גם **יאיר בסן** ז"ל. אני התחלתי בשימור ואיסוף הדברים בערך בשנת 2000."

יוסקה: "במשך המון שנים עסק עמוס בשימור חפצים ומבנים, ולא הרפה. היו לא מעט ניסיונות להקים מוזיאון בהעוגן, נבחנו כמה מקומות, אך לא נמצא מקום פרקטי ומתאים במשך שנים רבות. כשראינו באופק, לפני כ-3 שנים, שחגיגות ה-70 לפנינו, התגבש איזה שהוא צוות שהחל לחשוב בכיוון. שוב הוצעו כמה מקומות – ושוב שום דבר לא יצא לפועל".

בסביבות חודש מרץ האחרון, פנה **יוסי גרטלר** לקרן והציע לה להצטרף לצוות המוזיאון ולנסות "ולהזיז" דברים.

קרן: "באותו שלב יועד המוזיאון לקום במבנה הארכיון הישן. עם פינוי הארכיון בתחילת מאי, פניתי לדניאל דה בריין, המתמחה בשחזור מבנים (רסטורציה), כדי שיעזור לנו לבדוק את המבנה לקראת שיפוץ. מרגע זה, דניאל נרתם במרץ, במסירות ובחיוך – ומאז הוא חלק בלתי נפרד ומאוד חיוני מהצוות. דניאל איתר בעיות קונסטרוקטיביות במבנה, ולאור חוות דעת קודמת שמצאנו

מרגה: "החוויה האמיתית שלי סביב כל העבודה על המוזיאון, מעבר לעבודה הנפלאה עם הצוות המקסים הזה, היתה כאשר התחלתי לסדר את המוזיאון ופתאום הרגשתי, 'וואלה', פתאום יש בית להורים שלנו... חשתי קרבה לכל הדור הזה. איזו יצירה הם יצרו פה. איזה דבר נפלא. זו זכות להקים מוזיאון כזה. הרגשתי כאילו אני מחזירה את ההורים שלי הביתה. אנחנו עוסקים כל כך הרבה בהווה, שכבר באמת שכחנו את העבר שלנו".

יעקב: "את רעיון המוזיאון אני לוקח מאוד ברצינות. זה חלק מאוד חשוב בעניין הזהות שלנו. אולי אני פסיכולוג בגרוש אבל כולנו מחפשים קשר, בניית זהות, אנחנו נמצאים בתקופה של החלפת דורות. הדור הוותיק מנוחתו עדן, ולפנינו דור חדש, משפחות חדשות שלא מכירות את הדור הוותיק. עמוס ואני מנהלים כבר עשרות שנים שיחות בטלות על המוזיאון בקיבוץ, אנחנו לא אנשי מעש ובקיבוץ תמיד המוסדות עוסקים בכספים והתרבות תמיד נדחקת למטה. היה לי ברור שאם לא ננצל את חגיגות ה-70, זו הזדמנות פז שלא תשוב לעולם. בהזדמנות זו אני רוצה להודות לעמוס. בכל קיבוץ צריך שיהיה משוגע לדבר. בקנאות שלא תתואר אסף כל פריט ופריט ושמר עליהם מכל משמר. מגיעה לך תודה ענקית עמוס! כל הדברים האלו לא היו מוצגים כאן לפנינו, לולא אתה."

לקרן - כל הסופרלטיבים שאומר לא יספיקו. בחורה הכי עסוקה שיש. עם משפחה, מקצוע ותמיד עם מאור פנים וחיוך. ההשתלבות עם הדור הצעיר והחדש - אין דברים כאלו."

ליאורה: "חשוב לי לציין שמהרגע שקרן הצטרפה אלינו, דברים החלו לזוז. בולדוזר - חורשת וזורעת. טורבו. לא מוותרת. לומדת את הדברים. ניגשת לאר-כיון, למזכירות, מהרגע שהגיעה אלינו - מהפך."

את הביקור במוזיאון ילווה ציר הזמן, 70 שנה של הקיבוץ בליווי תמונות של חפצים וזיכרונות. את ציר הזמן מעצב ומקים, **לביא צרפתי**, הנשוי לנורית צרפתי, בת העוגן ובתם של נחומקו ופנינה דויטלבאום ז"ל. לביא הוא מתכנן ומעצב תערוכות ומוזיאונים ברמה בינלאומית, ועושה את כל פרויקט ציר הזמן בהתנדבות מלאה ובהשקעה של שעות רבות!

יעקב: "הצוות הטיל עלי לכתוב את הבסיס של ציר הזמן. 70 שנה. אני חושש שאולי חלק מהאנשים עלולים להיפגע. מאוד בקנאות השתדלתי לא לנקוב בשמות, למעט ממש מקרים חריגים. השתדלתי לכתוב ציר זמן קולקטיבי. בלי להיכנס לפרטים ושמות".

בנוסף לציר הזמן, ילווה הביקור במוזיאון, בהקרנת תמונות סביב השעון, מהווי הקיבוץ לאורך השנים. על פרויקט זה אחראית ליאורה, שאביה **וולטר** ז"ל, עשה פרויקט חיים, ובגיל 97 עם מכונה יחסית פשוטה, לקח את כל השקופיות שהיו בארכיון הקיבוץ, והפך אותן לתמונות דיגיטליות, מהן נוכל ליהנות עוד שנים רבות.

קרן: "אני מאוד נהנית. כל אחד מהצוות תורם. מרגה עם הכיש-רון המדהים שלה, עמוס שטיפל ושמר על הדברים, יעקב עם האוירים, הצילומים וכתבת ציר הזמן, ליאורה, שעשתה הרבה הרבה מעבר לליקוט התמונות, יוסקה שעזר המון לוגיסטית ומו-ראלית, תמיד הרגיע ועודד ונתן יד כשהיה צריך, ודניאל, שעשה עבודה של ארבעה אנשים בערך, והכל במאור פנים, בלי שצריך להתחנן... בלעדיו זה לא היה קורה."

חשוב לי לומר המון תודה גם ל**רותי הילר**, שעזרה לנו בלי סוף עם מציאת חומרים ותמונות מהארכיון. תמיד זמינה, תמיד עם רצון טוב. תודה רותי!"

התקווה של כל חברי הצוות, היא שהמוזיאון יהיה פתוח באופן קבוע לפחות פעם בשבוע, ובנוסף, לפי הזמנה מראש לאירועים וביקורים חשובים, ושימשיך להיות ולהתקיים עוד שנים רבות. יפה ומרגש לראות, איך חלום של איש אחד, הופך לפרויקט, מחבר, מאגד, מרגש ומכה שורשים.

וכמו שאמרה **רות** בסוף הראיון לחברי הצוות, עם עיניים נרגשות ונוצצות למראה כל הפריטים שמסביבה: "מרב ואני תיכף סוגרות שנתיים בעריכת העיתון. זה ללא ספק הראיון הכי מרגש שעשיתי עד היום..."

נזכור אותם תמיד

רנית גוטרמן

(מתוך הטקס שנערך בבית הקברות במסגרת אירועי חגיגות ה-70)

(צילום: יעקב גוטרמן)

התכנסנו כאן היום לפתיחת אירועי חגיגות ה-70 להעוגן. כמוכן שהאירוע הזה איננו חגיגה, אך ההתכנסות היום מהווה אבן דרך, ומטרתה להזכיר ולהוקיר כבוד למייסדי הקיבוץ ולבנים שחיו בקיבוץ וביניהם עוד...

המתהלך כאן בין השורות ובשבילים, יכול בקלות לדמיין ולחוש את החיים בקיבוץ ההוא של פעם לפני שנים... בין נושי לדושי, אוטי ופוטי, ויצו שניו ומוטיו, מרצי ופירי, זלטי, פוצו, פוקסי ונחומי - קו וגם אחד אדיר ושמו מאיר, הידוע לכולנו בשמו האמיתי - מוקו. מוקו ששלט ביד רמה בממלכת תאי הדואר וזכר בעל פה בדיוק מי קיבל ומה... בין אבקה לנחמה, מטפלות בית התינוקות האגדיות שגידלו כאן ילדים - דורות... ופנינה דויטלבאום האחות, ויונגרייס שללא מלאכת המחשבת שלו והמפות המפורסות שלו לגבי סדר הישיבה בחדר האוכל אף חג לא יכול היה להתייחס... ממש מרגישים את הלב הפועם והשוקק של החיים בקיבוץ ההוא שבשביליו הסתובבו גם מקי ויוז'י, שמעונק'ה ואפוצ'י, שמל'ה וולול'ה ויענקל'ה... וגם גיטה ומונשל ומוטו וללי ודייבוש ויאנו ועוד ועוד.

הם ועוד רבים מהמייסדים, באו לכאן עם השמות הגלותיים האלה באוניות המעפילים אך מייד שמו הכל מאחור ובנו כאן צורת התיישבות ישראלית חדשנית, תוססת, יצרנית ופעילה, ולו רק יכלו לשמוע, ולו רק יוכלנו להגיד להם כאן, היום, עוד מילה אחת קטנה, היינו כולנו מריעים להם תרועה גדולה!!

ועכשיו נשמע שיר - כי - "לפעמים אני לפעמים אתה עוד זקוקים לנחמה".

נולדו להם כאן בנות ובנים, ובשנים ההן הרחוקות, מחלות רעות קטלו ילדים ותינוקות ולצערנו ישנם כאן גם כמה קברים קטנים של ילדים רכים שנקטפו באיבם. והם חינוכו לערכים וציונות ותרומה למדינה, ושלחו את הבנות והבנים לצבא ההגנה... לתפוז קידים הכי הכי נחשבים, הכי הכי מסוכנים ושילמנו מחיר לכל הדעות כואב - שישה חיילים בהם שניים הקבורים כאן.

השנים חולפות, פני הקיבוץ השתנו, ורבים וטובים ויפים מהנוף נעלמו, גם הדרך לכאן היתה אחרת... ארוכה ומתפתלת בין עצי תפוז וקלמנטינות, עוברת ליד מחסן הפרדס אשר ריח חומרי הריסוס שנדף ממנו עוד באפינו... ועד לשדרת הברושים. בחודש שים מסוימים ליווה אותנו, המלווים, ריח פריחת ההדרים המשכר, היום הנוף לגמרי אחר - שדות פתוחים למרחקים, הדרך ישרה וקוצרה ומתהדרת בשדרת זיתים נהדרת וספסל הצופה לאופק...

אנשים צעירים נפטרו טרם זמנם ובהם גם בן כיתתנו וחברנו הטוב אורן הראל - זכרו איתנו תמיד ואף חלקו של דור ההורים שלנו הולך ופוחת וזה צובט בלב.

נשמע שוב שיר - "מי האיש החפץ חיים" בביצוע חוה אלברשטיין יהי זכרם של ההולכים ברוך ולכל הנשארים נאחל בריאות טובה ואריכות ימים.

לסיום אנחנו רוצים לבקש את עזרתכם במלאכת שתילת בצלי החצבים במקומות המסומנים בין הקברים.

*הטקס בבית הקברות אורגן ע"י בני קבוצת חצב ילידי השנים 1969-1971

ברכה לחגיגות ה-70 מועד מקומי כפר מונאש

צבעוניים שמצאנו זרקים במזבלה של המפעל, הם נראו לנו אז, ממש פלא, האגזיט של הימים ההם. הבנו שאתם, השכנים שלנו מצפון ממש מיוחדים ובטח גם עשירים כי אפילו הייתה לכם בריכת שחיה.

ולמרות המפגשים הקטנים הללו, לא ממש דיברנו לא ממש נפגשנו. אף בחור משלנו לא התחתן עם עלמת חן מהעוגן וגם ההיפך לא קרה. הזמן עשה את שלו, השתנו הזמנים נוצרו קשרים וכבר אנחנו ואתם, הרבה יותר מרק שכנים. בעת חגיגת זו אנחנו מבקשים לברך אתכם שכנו מצפון

שיהיו שדותיכם שופעי יבול
בתיכם הומים מילדים
בנים חוזרים רבים יבנו את ביתם בקיבוץ
לא יהיה אפילו חדר אחד פנוי לאנשים מבחוץ
הדשאים יהיו ירוקים ולא בלשון מטפורית מליצית,
האנשים יהיו עסוקים בעשייה חברתית משמעותית.
ביתכם, יהיה עוגן בטוח לכל החברים.
ונחזק ביננו את הקשרים.
חג שמח שנה טובה
מחברי כפר מונאש

לשכנו מצפון, חברי קבוץ העוגן, ביום חגכם

שכנים...מה זה להיות שכנים...?
שכנות של אנשים זה דבר מאד ברור -
שכנות של ישובים...מה יש בה ?

כן, נסענו יחד באוטובוס קו 26 שעה שלוש ועשרים
בצהריים, לא החלפנו מילה, הסתכלנו מהחלונות על
הדשאים הרחבים והירוקים, ותהינו אם זה טוב או לא
כ"כ, שיש לכם רק תחנה אחת...
לא החלפנו מילה.

לא הכרנו אף אחד מהקיבוץ, חוץ מאשר את אברמי-
קו הנהג שתמיד בנסיעה של אחת ועשרים, כשהגענו
לקיבוץ, ירד לאכול צהריים בחדר האוכל וחבר נהג
אחר החליף אותנו.

גם טעמנו באופן עצמאי מהמילונים בשדות שליידנו,
פשוט רצינו לבדוק שהם גם טעימים ולא רק נראים
טוב. זו הזדמנות לומר לכם סליחה ולהגיד שהיו
מצוינים ומבחינתנו השכנים, חבל שהפסקתם לגדל.
לפעמים נזקקנו לשירותי מרפאה וחזרנו צהובים
מקנאה על שהיו לכם 3 אחיות רחמניות משלכם
וחדר המתנה שנעים להמתין בו. אגב, זו הזדמנות
להגיד תודה שאפשרתם לנו וגם סליחה שהפרענו
לפעמים לתור ולסדר שלכם. אבל שכנים...אתם
יודעים...כן, כילדים התפלאנו מכל מיני פלסטיקים

העוגן על המפה

63 שנה מאז פיתוח זן המלונים הנקרא ע"ש הקיבוץ.
תמונה שצולמה לפני שבועיים בארה"ב

נמסר ע"י
ישראל פוקס

סיכום חגיגות ה - 70

שאול נשרי

דברים שכתב ונשא שאול נשרי בטקס נעילת חגיגות ה 70

אחה"צ טובים לכולם

בקשו אותי כחבר בצוות חגיגות ה 70, לסכם ולסגור את שלל אירועי שלושת הימים האחרונים וכל אלו שקדמו להם: טקס יום השואה, שחזור המעפילים, יום הילד, הסרטים ועוד. אני רואה זאת בכבוד רב. אין לי היכולת המילולית לתאר את כל מה שעברנו בחודשים האחרונים. לא נשאר לי אלא להודות לכל מאות המתנדבים לאורך כל חגיגות השבעים - הוכחתם שהנתינה וההתנדבות היא הנכס היפה והטוב השרוי בביתנו, בהעוגן. ברצוננו להודות לכל אלה שבאו להשתתף ולקחת חלק עמנו, לאורחים, לתושבים ולחברים. כאשר כולנו מ־גישים כאיש אחד שייכות למקום, כל אחד ואחד הוא חלק בזר הגדול שנקרא קבוץ העוגן.

אינני רוצה לנסות ולסכם את שבעים השנים שעברנו, את זה יעשו ההיסטוריונים, אלא להסתכל קדימה. מאות אנשים תרמו במשך השנים להעוגן, מי בשנים מעטות ומי בעשרות שנים, רבים במיוחד מדור המייסדים כבר אינם איתנו היום, אך שמם יהיה חרוט עמוק בכל הנעשה כאן בביתנו. אירועי שנות השבעים לא נועדו רק ל 319 חברי העוגן, 204 ילדים מגיל 0 עד 18, 7 חיילים, 43 בניינים הגרים כתושבים, 108 שוכרים חיצוניים, ובסה"כ 681 איש, אישה וילד.

המוטו של הועדה האחראית לכל אירועי שנות השבעים היה והינו: כל מי שמרגיש קשור להעוגן, סימן שהוא שייך והינו חלק מהעוגן! אנא המשיכו להרגיש כך ונסו להעביר מסר זה גם לדורות הבאים. עברנו שינויים תהומיים בשנים האחרונות, וכנראה נעבור עוד לא מעט, אך ברצוננו לקרב בין כל הנוכחים כאן היום, וגם אלו שלא נכחו, המשיכו להיות ולהתגאות ביש ובמה שיהיה כאן. למרות כל הקשיים, זה הבית.

לסיכום, אי אפשר בלי להודות מקרב לב פעם נוספת לאלה שתרמו להצלחת המפגשים ובייחוד לתורמים הג־דולים: למופע המרגש, למפגש בבית הקברות, לעובדי הנוי שתרמו רבות לחזות ומראה הקיבוץ, למקימי המור זיאון, הגלריה, ארכיון הסרטים, למארגני תחרויות הספורט ולכל אלה שתרמו לעשרות אירועים.

אך אינני יכול בלי לציין שם אחד שבלט מעל כולם, תודה לך **יוסי גרטלר**.

שנה טובה לכולם וזכרו - העוגן הוא הבית של כולנו.

(צילום: וולדו חשק)

גן של שושנים

ריקי שנול פוקס

סיגל אוהבת להמציא ולשמר מסורות הקשורות בגן, בקהילת הגן ובקיבוץ. מושגים שעם השנים הפכו כבר למושגים מקומיים שברורים ומובנים לכל מי שחי כאן. החל ב"ארץ הבוץ", "ניצנים ובוגרים", "לילה אחרון בגן", הענקת "פרח וברכה" בימי הולדת, פרויקט סיום של הורי הבוגרים העולים לכיתה א' (בואו לראות מה עשו השנה.. כדאי מאד!), "אוצרות", "המחזות" ועוד.

מאד אוהבת לעבוד בגן ומרגישה משמעות בעבודה, לעצמה, לילדים ולמקום. רותמת את ההורים לעשות למען הגן ושמחה לה דדיות, שיתוף ועשייה עם ההורים (כל שבוע נכתב מכתב להורים כך שאי אפשר להתחמק..).

כשביקשתי מסיגל משפט שמלווה אותה, היא הראתה לי מה מוצג בלוח הכניסה לגן:

"אנשים יישכחו מה שאמרת
אנשים יישכחו מה שעשית
אך אנשים לעולם לא יישכחו
מה גרמת להם להרגיש"

האהבה למקום, ליופי ולפרטים הקטנים, ניבטת מכל קיר ומקום בגן. סיגל מביאה איתה את רוח הסקרנות. כל דבר ראוי לשאלה, ללמידה, לחקירה. כל יום משהו חדש. הצורך והרצון יילקחו הביתה, ולהמשך חייהם של הילדים. "מי שלא מביט מפסיד את כל היופי" או "מי שמתבונן תמיד מוצא משהו מעניין בכל מקום וזמן". אלה משפטים שסיגל חוזרת עליהם הרבה, עם הילדים.

לסיום, סיגל מאחלת לחינוך בגיל הרך בהעוון לחזור לעצמו.. להיות הכי טוב באיזור במשך 30 השנים הבאות.

מה שמפתיע אותי כאמא, הוא שבכל פעם שאני באה לגן (שנה שלישית ברציפות), אני מופתעת ממה שאני לא ראתי וידעתי על קיומו.

תודה לך סיגל, על "גן ירדן". לולא את, הוא היה נראה אחרת. תמשיכי במלוא ההתלהבות הכוחות, כמו תמיד..

דורות רבים עוד לפניך!

מסורת מקומית ייחודית!!! החלה בשנת 1984 ומאז שומרת על קיומה (מוזמנים לבוא למצוא את הרקמה שלכם)

הפגישה עם **סיגל לביא** נערכה בגנה עטור היופי. על **גן ירדן** סיגל מעידה כעל בית ולא כעל מקום עבודה.

נפגשתי עם סיגל כדי לנסות להכיר ולהבין בהזדמנות זו, איך היא בוחרת, בעצמה, מידי יום, במשך שנים כה רבות, להגיע לגן ולהביא איתה אינסוף של רעיונות ואנרגיות שלא נגמרות, לכל כך הרבה קבוצות של ילדים. (אני בטוחה שהשאלה הזאת עוברת בראשו של כל הורה שילדו נמצא בגן הזה).

סיגל גדלה בקיבוץ כפר-מנחם. בצבא שירתה בסיני בגדוד כפקידת לשכה וכפקידה פלוגתית בצמ"פ. כשהשתחררה עברה לחיות בת"א ולעבוד בשדה התעופה. חברה מהגדוד בסיני עבדו עם **יוסי**, (שגם עבר לת"א) וכך נוצרה ההכרות. יוסי עבד כברמן ב"בקותה", ניהל את מועדון הזמר העברי "הסליק" ועוד.. הם חיו חיים תל אביביים נפלאים וכשיוסי רצה לחזור הביתה, סיגל הסכימה כי שמעה שהוחלט על מעבר ללינה משפחתית.

בהעוון נולדו להם 3 ילדים: הבכור **אביב**, כיום גר בלונדון עם אשתו, עסק שנים במוסיקה, וכרגע מפליא בכישוריו כשף. **לי**, שסיימה שנה שנייה בלימודי ממשל וקיימות, ונמצאת בפראג במסגרת חילופי סטודנטים. **וניר** "הקטן", חייל בחילוף והצלה, מתעתד להשתחרר מהצבא במרץ הקרוב.

סיגל למדה בסמינר הקיבוצים גנת ומורה ל-א' ב'. היא למדה ב"מסלול הקיבוץ", מה שמאד חיזק את האהבה, הזיקה, ההערכה והחיבור האישי לחינוך "כזה". לפני 17 שנים סיימה תואר ראשון ושני בשילוב אומנויות בהוראה ב"לסלי קולג". כל השנים סיגל ממשיכה להתעשר וללמוד עוד ועוד תחומים וסגנונות הוראה. תחומי העניין המועדפים עליה קשורים ברובם לאומנות - מחול, כתיבה, מוסיקה, ספרות, תערוכות, וכל מה שקשור בטבע ותרבות.

כבת לאם שחינכה במוסד החינוכי, נרתעה סיגל ונשבעה לא לבחור בחינוך. אהבתה הגדולה היתה אומנות ולשם כיוונה. אולם במהלך הדרך הבינה שאומנות היא רק חלק ממה שמעניין אותה, ובגלל שהכל (או כמעט הכל) מעניין אותה, בעבודה כגנת יש אפשרות לבטא ולעסוק בהמון... ולכן בחרה בגן.

בגן ירדן היא גנת 31 שנים. הקבוצה הראשונה שלה הם ילדי קבוצת "יעלים", וכאשר לפני שנתיים הגיעו אליה (בפעם הראשונה) נה, לגן, ילדיהם (הדור השני), לא היה גבול להתרגשותה.

כל השנים מגיעה סיגל לגן במרץ והתלהבות המאפיינים אותה. רק בשנת ה"שבתון" חוותה משבר כשחזרה ומצאה גן "לא מתפקד" והרוס. אבל מאז, הכל כרגיל.

כל סוף הוא התחלה חדשה

רעות קדר

לא רצייתי שכותרת העדכון האחרון שאני כותבת על חברת הילדים וחברת הנעורים תהיה כל כך קלישאתית... אבל זה פשוט המשפט שמתאר בצורה הכי טובה את כל מה שאתם עומדים לקרוא.

סוף החופש הגדול בחברת הילדים ובנעורים הוא גם תחילת שנת הלימודים החדשה.

בחברת הילדים היה חופש בנושא "תקשורת"- על חולצות החופש שלנו התנוסס המשפט: "החופש לבטא". תמצית מה שעשינו השנה, שהשיא שלו היה בקיץ. אנחנו רואים את מה שקורה לנו וילדינו עם כניסת הטלפונים "החכמים" לחיינו, ומבינים שאחת המיומנויות הבסיסיות בחיי חברה: תקשורת בי-נאישית, חומקת לנו מבין האצבעות. אז עצרנו רגע לבדוק: האם אימוג'ים באמת יכולים לבטא רגשות, איך אנחנו מפרשים מסרים כתובים, איך מתמודדים בעולמנו אנשים עם מוגבלויות חושיות או תקשורתיות כאלה ואחרות. פגשנו, התנסינו, נסענו ורוב הזמן גם מאוד נהנינו. כמו שצינתי בברכת סוף השנה שכתבתי: אין זה מובן מאליו שמדי יום הורים וילדים בוחרים להגיע למערכת בה מסתכלים אחד לשנייה ואחת לשני בעיניים, וצוחקים, מתווכחים, רבים ומשלימים בלי שיש מסך מתווך. זו בהחלט לא הבחירה הקלה עבור ילדינו, אבל זו בטוח הבחירה הנכונה!

והנה נגמר לו החופש וקיבלנו לחיקינו קבוצה מקסימה של ילדים מכיתה א' (שתמונתיהם התנוססו בגאון על שער הגיליון הקודם), וגם נפרדנו בצער מילדי כיתה ו' שעלו לכיתה ז'- יעל כהן, אנבל טוויטו, יובל וידר, ליהיא סבו, תומס איטקין, שני אלון, ענבר אחירותם, עומר שר שלום, אור בנשלום, אדם גולן ועידו רו-טשילד. מאחלת מכאן לכולם הצלחה והנאה ב"רמות ים" ובנעוריים!

סוף החופש הגדול בחברת הנעורים הוא גם פרידה מאביב גרנות, וקבלה של מתן הלמן ועדן קשת כמדריכים זמניים. על חולצת החופש שלנו התנוסס המשפט: "כל הדרכים מובילות לנעורים"- מה שסיכם יפה את שנת הפעילות בה אביב הצליחה להפוך את המועדון לבית שני, ואת חברת הנעורים למשפחה שנייה. נפרדנו מהי"בניקים שהובילו את חברת הנעורים באופן כמעט עצמאי, וגם קפצנו באיי ג'אמפ, נסענו לטיולים וסיכמנו את הקיץ בלילה מגבש בים. אחרי כל זה התפנינו לקלוט את הדייניקים החדשים.

סוף הקיץ הזה בשבילי פרידה והתחלה מקצועית חדשה. פרידה מורכבת ומרגשת. פרידה עצובה ובד בבד משמחת. החודש אני נפרדת ממערכת החינוך בהעוגן. אני נפרדת מהמקום שהיה בשבילי בית בעשור האחרון. בית בו יצרתי, התרגשתי, צחקתי והתפתחתי. בית שהרגעים הכואבים בו היו "כאבי הגדילה" האישיים והמקצועיים שלי. אני מרגישה שהבית הזה ערוך לפרידה ממני. במהלך השנים, יחד עם הצוות המופלא שלי ויה ומלווה אותי, הצלחנו לבנות מקום עם חזון, עם ערכים ועם שפה חינוכית ייחודית ויציבה. בית שלא משנה איזו סופת "אירמה" מסתובבת שם בחוץ, מצליח לעמוד איתן. אני שקטה ובטוחה שהמערכת תמשיך להתפתח בכיוונים הנכונים. אני יודעת שאנחנו- ההורים, וגם ילדינו, נמשיך לאסוף בה חוויות ילדות בלתי נשכחות. ועכשיו, אפילו יותר מאי פעם, אני מאמינה בחוסנו וביכולתו המקצועית של הצוות להמשיך ולעבוד בסטנדרט גבוה ולא מתפשר. ואני- פונה להיכרות מעמיקה יותר עם מערכת החינוך הפורמלית. אני הולכת לעשות השנה תעודת הוראה וללמד (כסטאז'רית) אזרחות ומדעי החברה בתיכון רופין.

מקווה להתראות עם כולכם בשבילים, ומאחלת לכולנו שתמיד נחייך אחת לשני ואחד לשנייה, ושנדע לשים את המחלוקות מאחורינו ולהיות קודם כל חברים באותה קהילה.

שנה טובה!

(צילומים: לילך גל)

צלילי המוסיקה בשבילי הקיבוץ

איילת ענבר

..... עם פרוס שנת הלימודים החדשה, סיקרן אותי לשמוע על ילדים/ות ונערים/ות אוהבי מוסיקה המנגנים, שרים, כותבים מוסיקה ומלחינים, וגיליתי שיש שפע של כישרונות מוסיקליים צעירים בקיבוץ. חלקם הסכימו לשתף אותנו, והנה הם לפניכם, מוזמנים להכיר את החבר'ה הצעירים, שאפשר להקים איתם ובד"כ כותם לפחות להקה אחת ואף יותר וליהנות מכל שפע הכישרון שיש להם להציע.

סיון ענבר

הבת שלי, והאוצר של שרון ושלי, בת 15 וחצי, לומדת בכיתה י' בביה"ס "רמות ים".

מה את אוהבת ללמוד ולעשות בשעות הפנאי?

"אוהבת ללמוד מקצועות הומאניים בעיקר אמנות. בשעות הפנאי אוהבת להיות עם חברים ובנעורים, קניות, לנגן בפסנתר, לבלות בחנויות של "כלי זמר" ובחנויות פסנתרים, לצייר ולאפות.

מה את עושה בתחום המוסיקה מנגנת? שרה? כותבת?

"שרה ומנגנת על פסנתר מכיתה ב', ומנגנת על גיטרה מכיתה ד'. יודעת גם לתופף אבל לא השקעתי בזה.

מאיזה גיל נחשפת למוסיקה?

"מאז שנולדתי".

מתי הבנת שאת רוצה להתעסק בתחום המוסיקה?

"מאז שהייתי קטנה".

איזו מוסיקה את אוהבת לשמוע?

"בערך הכל, רוק אלטרנטיבי, פופ, אינדי, ראפ, שירים ישראליים ישנים, קונצרטים ומוסיקה קלאסית".

האם את בחוג כלשהו, מסגרת מוסיקלית?

"לומדת פסנתר פעמיים בחודש".

מי הזמר/זמרת/להקה האהובים עלייך?

"מז' אנרים שונים, טונה, דודי טסה, arctic monkeys, ריהאנה".

האם/מה תרצי לעשות עוד בתחום המוסיקה?

"להמשיך להתפתח ולאתגר את עצמי בנגינה וללמוד דברים חדשים".

מה החלום המוסיקלי שלך?

"לנגן בכינור וגם בקלרינט (שקיבלתי בהשאלה) ושיהיה לי פסנתר בבית".

האם תרצי לספר לנו משהו עליך שאנחנו לא יודעים?

"שאני מנגנת משמיעה ומלמדת את לוטם, אחי (בן ה-5 וחצי) לנגן באורגן".

רעות קורן

בתם האמצעית, הסנדביצ'ית והקורנת של מור וצור, בת 6 וחצי, לומדת בכיתה א, בביה"ס "אביחיל".

מה את אוהבת לעשות בשעות הפנאי?

"לצפות בטלוויזיה".

מה את עושה בתחום המוסיקה?

"שרה במקלהת מורן שנה שלישית, אוהבת לשמוע מוזיקה ולשיר, הופענו בהיכל התרבות במודיעין ובעין החורש".

מאיזה גיל נחשפת למוסיקה?

"משהייתי תינוקת".

האם את בחוג או במסגרת מוסיקלית?

"כן, אני שרה ומופיעה עם מקלהת מורן.

מה החלום המוסיקלי שלך?

"לשיר בשביל לשמח את עצמי ואת האנשים".

בת איזו סאלק

בתם הצעירה והמוכשרת של מנדי ומיכל, בת 5 וחצי, לומדת בביה"ס "הבית העגול", ביה"ס דיאלוגי בחדרה.

מה את אוהבת ללמוד ולעשות בשעות הפנאי?

"אני אוהבת ללמוד בשיעור שנקרא "קוביות מספרות", וגם אוהבת קריאה וכתביה ואנגלית. בשעות הפנאי, אני אוהבת בעיקר לשחק עם אלינור השכנה ולשיר".

מאיזה גיל את מכירה מוסיקה?

"התחלתי לשיר סביב גיל שלוש".

איזו מוסיקה את אוהבת לשמוע?

"אני אוהבת מאד את השיר "שני אינדיאנים" מתוך דיסק שירי הילדים של עלמה זוהר, ואת השיר "כמו בריו" של אגם בחובט, וגם את השירים של סטאטיק ובן-אל תבורי, הדג נחש ומוקי.

תרצי לספר לנו משהו עליך שאנחנו לא יודעים?

"שאני אוהבת מאד לשתות בירה ליד המדורה".

גלי וצאית בן איכא

בביתם של שרי ורולי בן מיכאל, יש 2 מוסיקאיות צעירות ומבטיחות: גלי, הבכורה בת 11 לומדת בכיתה ו', ועמית, האמצעית בת 9 וחצי הלומדת בכיתה ד'. שתיהן לומדות בביה"ס "אביחיל".

מה אתן אוהבות לעשות בשעות הפנאי?

גלי: "אופניים, לשמוע מוסיקה לנגן ולשיר".

עמית: "להיות עם חברים, ספורט ולהחליק על גלגליות".

מה אתן עושות בתחום המוסיקה?

גלי: "אני מנגנת ושרה".

עמית: "מנגנת ולפעמים שרה".

מאיזה גיל נחשפתן למוסיקה?

גלי: "גיל 5".

עמית: "מגיל קטן".

מתי הבנתן שאת רוצות להתעסק בתחום המוסיקה?

גלי: "בכיתה ד'".

עמית: "בגיל 7 וחצי".

איזו מוסיקה אתן אוהבות לשמוע?

גלי: "פופ ומוסיקה ישראלית".

עמית: "היפ הופ, פופ וגם מוסיקה ישראלית".

האם אתן בחוג או במסגרת מוסיקלית?

גלי: "אני לומדת פסנתר".

עמית: "אני לומדת גיטרה".

מי הזמר /זמרת/להקה אהוב עליך?

גלי: "ברונו מארס".

עמית: "אנה מרי".

האם תרצו לעשות עוד בתחום המוסיקה?

גלי: "הייתי רוצה לשיר ולנגן".

עמית: "כן".

מה החלום המוסיקלי שלכן?

גלי: "להוציא שיר".

עמית: "לנגן טוב על גיטרה חשמלית".

האם תרצו לספר לנו משהו עליכן שאנחנו לא יודעים?

גלי: "יש לי שיר שכתבתי והקלטתי ואני מאוד מקווה שבהמשך אני אוציא אותו".

נדב, יובל ונמרוד הוכסטר

מסתבר שכל הילדים של עידית וערן, הם מוסיקאים מקצועיים ומשקיעים. נדב בן ה 15 וחצי, לומד בכיתה י' בביה"ס "רמות ים", יובל בן 13, אוטוטו בר מצווה, לומד בכיתה ח' גם ב "רמות ים", נמרוד בן 9, לומד בכיתה ד' בביה"ס "אביחיל".

מה אתם אוהב ללמוד ולעשות בשעות הפנאי?

יובל: "אני אוהב ללמוד מתמטיקה ובשעות הפנאי אני משחק כדורסל ומנגן בפסנתר. חוץ מזה אני משחק כדורסל בליגה לאומית ולומד בכיתה מופת".

נמרוד: אני אוהב שיעורי מחשבים ובשעות הפנאי אני אוהב לשחק משחקי קופסה. אוהב גם לטייל עם המשפחה בעולם במקומות מעניינים."

מה אתם עושה בתחום המוסיקה?

יובל: "מנגן בפסנתר מכיתה ב'".

נדב: "מנגן בגיטרה בס".

נמרוד: "אני מתופף".

מאיזה גיל נחשפתם למוסיקה?

יובל: "תמיד בבית היתה מוסיקה, ובנסיעות משפחתיות באוטו, אנחנו תמיד שומעים שירים שכל אחד בוחר לפי תור".

נדב: "ביסודי ניגנתי שנתיים בפסנתר".

נמרוד: "מגיל צעיר מאוד שומע הרבה מוזיקה".

מתי הבנתם שאתם רוצים לעשות בתחום המוסיקה?

יובל: "התחלתי די צעיר, אז די קשה לי לענות על השאלה".

נמרוד: "מאז שאני קטן אמרתי שאני רוצה ללמוד לתופף".

איזו מוסיקה אתם אוהבים לשמוע?

יובל: "מכל הסוגים אבל בעיקר שילובים של שני סגנונות".

נמרוד: "מוזיקה רגועה".

אתם בחוג, מסגרת מוסיקלית?

יובל: "אני לומד עם מורה פרטי בבית".

נדב: "כן. לומד אצל מורה פרטי, ואני בלהקה במרכז מוסיקה של ויתקין".

נמרוד: "כן. אני לומד פעם בשבוע אצל מורה פרטי".

מי הזמר /זמרת/להקה האהוב עליכם?

יובל: "ראיין לואיס".

נמרוד: "אין מישהו מיוחד, אוהב לשמוע כל מיני".

האם תרצו לעשות עוד בתחום המוסיקה?

יובל: "לנגן על כלים נוספים".

נמרוד: "ארצה לתופף בלהקה".

מה החלום המוסיקלי שלכם?

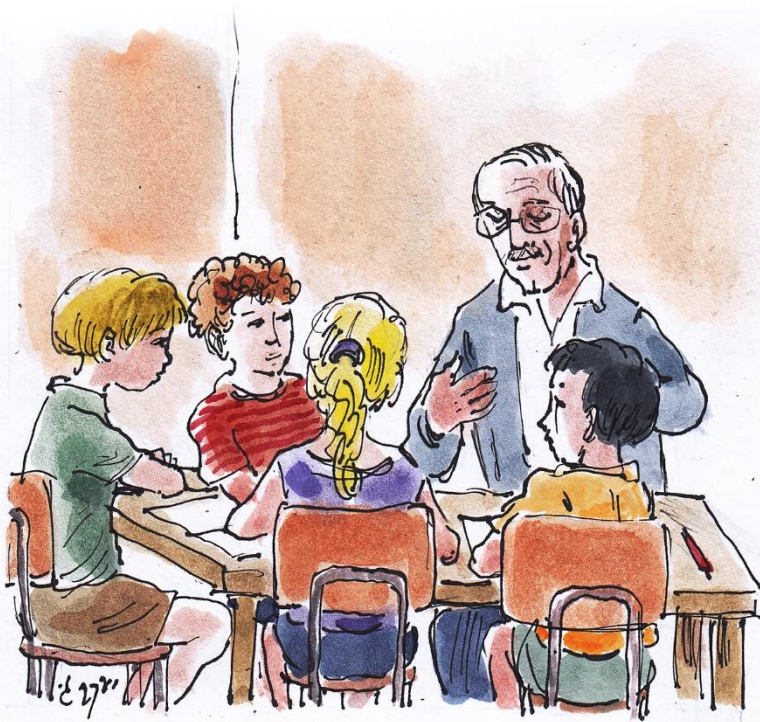
יובל: "ששיר שלי (או שאני מנגן בו) יושמע ברדיו".

נמרוד: "להיות בלהקה".

קול קורא לגמלאים להתנדב

בית הספר היסודי באביחיל

לכל הסבים והסבתות מהעוגן - נשמח לראותכם בבית ספר אביחיל, נרתמים לסייע ולהתנדב בעזרה ולימוד של ילדינו הלומדים ומתחנכים שם.

ביה"ס היסודי אביחיל, זכה ומתחיל לפעול עם עמותת **ידיד לחינוך**. עמותת ידיד לחינוך פועלת במודל ייחודי המופעל בשיתוף פעולה מלא עם משרד החינוך ועם מנהל החינוך ברשויות מקומיות בכל רחבי הארץ.

ביישוב בו פועלת 'ידיד לחינוך', מרכז את הפעילות גמלאי מתנדב מהמקום, לרוב בעל ניסיון משמעותי במערכת החינוך.

המתנדבים, שאינם באים בהכרח מעולם החינוך, מתנדבים בבי"ס, לפחות יום לימודים בשבוע. הם משולבים בבתי הספר בהתאם לתחום התעניינותם וכישוריהם ובתאום עם הנהלת בית הספר והרכז היישובי ופועלים לצד המורים, אך לא במקום.

הם פועלים בתחום הלימודי, בתחום ההעשרה ובתחום התמיכה האישית. הפעילות מתבצעת במסגרת פרטנית וקבוצתית, בתוך הכיתה ומחוצה לה, בזמנים ובמקומות שסוכמו עם הנהלת בית הספר. הגמלאים עוברים תהליכי קליטה מסודרים, מקבלים הדרכה והפעילות מלווה בהערכה מקצועית שוטפת.

הניסיון מלמד שעצם נוכחותם של מבוגרים מנוסים בכיתה מסייעת בשיפור האווירה ותורמת לכל המעורבים במעשה החינוכי בתוך בית הספר. אנו מזמינים אתכם להצטרף לעמותה ולחוות חוויות התנדבות משמעותיות. לפרטים ניתן לפנות לתרצה הרמלין - רכזת ידיד לחינוך בטלפון: 052-2503871.

פורסם בגיליון "עלי חפר" ספטמבר 2017

דחיית עתירה להסגר בית של כלב שנשך

בעקבות פניות תושבים שהגיעו למחלקה, ברצוני לעדכן כי פקודת הכלבת קובעת שעל אדם שכלבו נשך, להסגירו לרשות המקומית בתוך 24 שעות.

נושא זה עלה לתודעת הציבור לאחר הסגרת כלבתו של ראש הממשלה, בנימין נתניהו, בעקבותיה הוגשה הצעת חוק חדשה, שתאפשר במקרים מסוימים הסגר בית. ההצעה עדיין לא גובשה סופית ועדיין אינה תקפה. לפיכך ועד שיאושר חק שיאפשר זאת, יש להסגיר לכלביית הרשות המקומית כל כלב שנשך, תוך 24 שעות ממועד הנשיכה.

יצוין כי לאחרונה, עתירת תושבת עמק חפר למנוע את הסגרתו של כלבה שנשך, תוך בקשה למתן אישור להסגר בית, נדחתה על ידי שופט בית המשפט המחוזי והכלב הוסגר. בעלת הכלב נקנסה בסכום של 2000 שקל וזאת על כי לא הסגירה את כלבה במועד.

אנו ממליצים במקרים שכאלה, אנא צייתו לחוק, הסגירו את כלבכם ותמנעו מעצמכם תלונה במשטרה, קנס מנהלי ע"ס 2000 שקל וכן 200 שקל לכל יום בו נמשכת העבירה.

ד"ר אודי לבל - וטרינר המועצה

התבגרות זה לא פיקניק

סמדר הראל פסיכולוגית חינוכית

יש שאיפה לעצמאות ובחינת מסוגלות וגם מושג הזמן משתנה ויש מקום בעיקר לכאן וכרגע. העתיד לא ממש מקבל תפקיד במערכה הזו... (למעשה, יש לכך גם הסבר פיזיולוגי. בתקופת ההתבגרות יש ירידה במיאלין במוח. מעין הפחתה בתפקוד כדי לאפשר למוח להתפתח. ההפחתה במיאלין יכולה להסביר לפחות חלקית את הירידה בשליטה על דחפים, אימפולסיביות, קשיים בזיכרון ובקבלת החלטות).

כשמביאים בחשבון את השינויים ההתפתחותיים והאתגרים שמתרחשים בכל כך הרבה תחומים, אין סיבה הגיונית לצפות שהתקופה הזו תחלוף ללא קשיים. גם כשהושג כבר איזון בתקופה שקדמה לגיל ההתבגרות, האיזון הזה מופר ומתעוררת תנדודות. יש תנדודות בין מצבי רוח, בין עיסוק בעצמי לעיסוק בחברה, בין פאסיביות לאקטיביות, בין נהנתנות לתחושת אחריות, בין תחושת מסוגלות לאי מסוגלות וכו'.

עם התפתחות היכולות הפיזיות והמנטליות בגיל ההתבגרות, מרחב ההתנסות גדל. כשמוסיפים גם נטייה לאימפולסיביות, המרחב הזה מזמן גם סכנות ובעיות. נכון, ישנם מתבגרים שעוברים את התקופה הזו בלי סערות מיוחדות והורים שלהם לא נדרשים להחסיר פעימה מדי פעם, אבל זה לא תמיד כך. ולמרבה הצער, דווקא כשדברים לא מסתדרים והולכים לכיוונים שקשה להכיל, הורים מגיבים פעמים רבות באכזבה קשה וריחוק, ניסיון להתעלם ולקוות שדברים יסתדרו מעצמם או ניסיון לרצות את הילד מתוך פחד ורצון להימנע מקונפליקט.

למרות שהגבולות שמנסים להציב למתבגרים נחווים לעיתים כמרגיזים ומעליבים, הם נחוצים יותר מאי פעם. מקובל לחשוב שמתבגרים ממש לא רוצים את ההורים שלהם נוכחים בחייהם. הם טורקים את דלת החדר, מביטים בגיחוך, עונים בחצי הברה ולא יכולים לסבול ש"חופרים" להם. לכאורה, הם מנסים להרחיק את ההורים מהשטח עד כמה שניתן. אבל כאן כדאי להיזהר ולא להתמסר למראית העין המתעתעת ולהתרחק או להציב גבולות נוקשים מדי. האתגר מבחינת ההורים הוא להיות שם ולשרוד. בלי להביס או להוכיח בכוחנות על התנהגות בלתי נסבלת, אבל גם בלי לוותר על עקרונות ולספוג בשקט או להוריד את הראש עד שהסערה תחלוף. במילים אחרות, האתגר הוא להיות נוכח עם עמדה ברורה ויכולת לבטא אותה ולנסות לשמור על איזון בין הצורך להציב גבולות ברורים ובין הרצון לאפשר מרחב להתנסות ולביטוי עצמי.

עולמם של מתבגרים נתון לזעזועים, בין אם קטנים ובין אם דרמטיים יותר. כך או כך, נדרשת סביבה בטוחה ומכילה כדי לשרוד אותם ולהגיע לבגרות באופן מיטבי. אז אם אתם הורים למתבגרים, נכון, כבר אפשר לשתות קפה בשקט, אבל למרות המצג המטעה ולמרות שהם בוודאי יכישו, הילדים שלכם עדיין זקוקים מאד להורים שלהם. הצורך להרגיש מוגן ולדעת שיש הורים מספיק נוכחים, יציבים ואמפטיים שיכולים להגביל את הסערה הרגשית, קיים בהחלט.

סוף סוף זה הגיע. הילדים גדלו. אפשר להשאיר אותם לבד, אפשר ליהנות מקצת זמן חופשי, אפשר לשתות קפה בשקט. איזה כיף! אבל דווקא אז, כשחשבתם שסיימתם עם החלק הקשה, כשנראה לכם שאתם יכולים לנוח על זרי הדפנה שכל כך מגיעים לכם, דווקא אז מגיע גיל ההתבגרות. אז כדאי שתחשבו שוב...

זוכרים את התקופה המתישה סביב גיל שנתיים? Terriblen two" הכל כך מוכר שבו הילדים רוצים לעשות הכל בעצמם ומתעקשים כל כך על כל דבר, הוא חלק מתהליך התפתחותי שמוביל לאינדיבידואליזם ועצמאות. התהליך הזה מתרחש פעם נוספת וליעיתים ביתר שאת בגיל ההתבגרות. אם בפעם הראשונה המשימה היתה להשיג נפרדות מהאם ולפתח ישות עצמאית, בפעם השנייה המשימה היא השגת נפרדות מחודשת כדי להפוך להיות חבר בחברה הכוללת.

תחילתה וסיומה של תקופת ההתבגרות לא מאד ברורים ויכולים להשתנות מאדם לאדם ומחברה לחברה. מה שכן ידוע הוא, שהיא נמשכת בדרך כלל כמה שנים ומביאה עמה תהליכי שינוי רבים ודרמטיים. שינויים פיזיים מתחילים להתרחש, יש עיסוק במיניות ובמראה חיצוני, המוח מתפתח ויכולות שכליות משתכללות, כשהשיבה הופכת פחות קונקרטיה ויותר מופשטת. יש עיסוק רב בזהות ודמויות ההזדהות משתנות (ואיזה פלא, הן ממש לא הדמויות ההוריות), כשקבוצת השווים והחברים תופסים מקום משמעותי הרבה יותר ויש פחות מקום וסובלנות לשונות, ישנה רגישות "טריטוריאלית" (לא להיכנס לי לחדר, אל תגעו לי בדברים), התנהגות אימפולסיבית ושיפוט לקוי (ברור שאני יכול לנסוע לחוף צמח יומיים לפני הבגרות).

איך להפוך לאקטיביסט חברתי בלי להתאמץ

בת-חן גרינברג

אדווה ואם אתם הורים, האדווה היא גם לילדים הלומדים
מההורים איך להיות אזרחים. אני יכולה להמשיך עוד ועוד אבל
אסיים כרגע בציטוט של תיאודור רוזוולט:

"עם תמיד חייב לדרוש את זכויותיו!"

רוצה לומר – אף ממשלה לא תעזור לעם שלא דורש לקבל את
זכויותיו.

אני מניחה שרוב קוראי העלון לא אוהבים את מה שקורה אצלנו
במדינה. השחיתות הציבורית שמתגלית מתחת לכל פינה (וברור
לכולם שהיא לא התחילה בממשלתו של ביבי אלא היא חלק
מתרבות פוליטית מושחתת של עשורים רבים), יוקר המחייה,
השלום שלא מגיע וגם לא נראה שהוא בכיוון, ההבטחות הריקות
מתוכן של פוליטיקאים, מתווה הגז המונופוליסטי והמושחת ועוד
ועוד ועוד – לא חסרות לנו פה בעיות חברתיות וכלכליות. בתור
אזרחית ש"התעוררה" במחאת 2011 ומאז לא מפסיקה למו
בכל צורה אפשרית, אני פוגשת ומדברת עם אזרחים רב
וכולם חשים תסכול ויאוש, ומה שאני הכי שומעת זה "כלום
יעזור!" כלומר – אנשים לא מאמינים שביכולתם להשפיע ולש
את גורלם למרות שהמציאות כל הזמן מוכיחה אחרת. מי שק
את הטור השבועי של גיא רולניק ב"דה מרקר", מקבל הוכו
אמפיריות לאפקטיביות של המחאה בישראל ולשינויים שו
עושה במדינה. אז אם גם אתם רוצים לשנות את המציאות, א
אין לכם הרבה זמן פנוי - הנה רשימה של דברים שאם תו
אותם **אחת לשבוע** תשפיעו באופן מהותי על המדינה:

1. פרסמו או שתפו אחת לשבוע פוסט בפייסבוק הקשור לבי
חברתית-כלכלית. עשו זאת על הפיד שלכם ובתוך קבוצה כלי
לבחירתכם.
 2. פרסמו אחת לשבוע פוסט כלשהו בקבוצת וואצאפ (בכל ש
בקבוצה אחרת, כדי שלא יקראו לכם "חופרת" כמו שקור
לי...).
 3. השתתפו אחת לשבוע בהפגנה. אני כרגע הולכת במוצ"ש
פגנות שהתחילו בפ"ת והתפשטו ל 20 מוקדים ברחבי הא
ומאז אני הולכת לחדרה.
 4. עשו הוראת קבע בסך 10 ש"ל - 10 עמותות המקדמות עיתו
חופשית ו/או שומרות על הדמוקרטיה - תחשבו איזה אימפ
עצום יתחולל אם כל אחד יתרום סכום של 100 ש"ל בחודש ל-
מטרות שונות. עמותות לדוגמא: מאה ימים של שקיפות (תו
אביטל), לובי 99, הסדנה לידע ציבורי, קרן התחקירים ה
מאית, אורלי בר-לב (שוד הגז), העין השביעית ועוד...
- אלו פעולות אפקטיביות אם עושים אותם כל הזמן. כלומר
מספיק לבוא להפגנה אחת גדולה, זה לא מייצר שום תמו
אבל בכל שבוע לעשות משהו - זה כבר סיפור אחר לגכ
הסיפור של הצב והארנב. צעדים קטנים ומדודים מביאים או
רחוק. יש כמובן עוד המון דברים כמו להתנדב באחת העמו
ולתת שעה בשבוע לעזור לה, לארח חוג בית אחת לשנה, לל
לשמעו הרצאה אחת לחודש וכדומה. הפעולות האלו מייצרו

הברזייה

לסבתא מוניקה וסבא דויד אברמוביץ
 לדודה דפנה ודוד גבריאל
 להורים הטריים והנרגשים אדווה ויונתן
 ברכות חמות ומזל טוב גדול
 להולדת הנסיכה
אייה

לנחמה ברנע
 ברכות חמות ומזל טוב גדול
 לרגל הגיעך לגבורות ולגיל 80 המכובד
 הרבה בריאות ונחת
 מאחלים כל חברי הקיבוץ

לסבא לזר זונשיין
 לדודה רינת ודוד ערן והמשפחות
 לאלינור ושוכל גול
 ברכות חמות ומזל טוב גדול
 להולדת הנסיך **יא2**
 אח לאלונה המתוקה

קהילה מחבקת

במפגש קהילה מחבקת שהתקיים החודש,
 התארך כמובטח, **איציק לוי** – אומן חלילים,
 וגם אח של **חנה שמחוני**...
 הקהל הרב התענג מהמופע המרהיב
 ומהנגינה המופלאה,
 ונשאר עם טעם של עוד.

מכון שיטים
 ארכיון החגים הקיבוצי

פרס שנתי לזכר

אפרא גורן

בנם של אהובה וזכריה מקיבוץ העוגן
 שנפל במלחמת יום הכיפורים
 ב"ג בתשרי התשל"ד כמפקד טנק ברמת הנוגן

הפרס מוקדש לעבודות עיוניות בנושא חני ישראל ברוח פלורליסטית
 נושאים שהיו קרובים לליבו ולעיסוקו של זכריה ז"ל
שמות העבודות הזוכות ומקבלות הפרסים:

- « ד"ר פז אלניר - "פועלם של מכוני החגים הקיבוציים ותורמתם לתרבות העברית" - דוקטורט באוניברסיטת תל אביב.
- « נטע שרם - "חלוצי פרשת השבוע מנראס דינקותא לעלון הקיבוצי" עבודה לקבלת תואר מוסמך באוניברסיטת תל אביב.
- « פרס מיוחד על שש עבודות נמר יתן לתלמידות אולפנת נה חנה בנוש עיצון ולד"ר מרים וייטמן מנחת העבודות - פרט העבודות ימסר בטקס.

**הטקס יתקיים ביום שני י"ב בתשרי התשע"ח 2.10.2017 בשעה 17:30
 במועדון לחבר בקיבוץ העוגן**

- סדר הדברים:**
- « התכנסות וכיבוד בשעה 17:00
 - « פתיחה מוזיקלית
 - « דברים לזכרם של זכריה ואפרא ז"ל
 - « טקס חלוקת הפרסים ודברי הוויכוח

הטקס יתקיים במעמד הזוכים ובני משפחותיהם. ידידים,
 צוות "שיטים" - מכון החגים, חברי קיבוץ העוגן ומוקירי זכרם של זכריה ואפרא.

מפי הטף

שמעה, ליקטה והביאה לדפוס:
איילת ענבר

נועם בן שלום (5), מנסה להיזכר...: "אמא, איך קוראים למסעדה הזאת בויתקין, יופיטר? **גילי**: "כמעט... שבתאי" (פיצה "שבתאי")."

איילת ענבר: "לוטם, אתה יודע שאתה ילד מיוחד מאד?"
לוטם (5.5), משיב בלי להניד עפעף: "כל הורה אומר את זה לילד שלו..."

ריקי ורועי פוקס שואלים את שחר: "לאיזה גן את עולה?"
שחר (4.5): לגן טרום חומה (טרום חובה...).

משפחת עמית בטיול באוסטריה, חולפים על פני שטחי דשא עצומים.
חן עמית: "נמרוד, תראה כמה דשא יש להם פה. מי מכסח להם את כל הדשא הזה?"
נמרוד (2.5), עונה באופן חד משמעי: "שאלו נשרו..."

גיא רוזמן מסיע את גוני בעגלה של אולי אחיו הצעיר.
גוני (3), מתלונן: "אבא קר לי"
גיא: "אתה יודע איך מתחממים? אפשר לרוץ..."
גוני: "אז יאללה אבא, תתחיל לרוץ..."

מי אני ומה שמי?

ליאורה ויוסקה אגם

אז האמנה שהולך ונבנה מהבנינים?
כיצד הוא נקרא?
למה שיאם?
היכן ומתי צולמה התמונה?

אוכל שבא מהלב

עוגיות הגרנולה של איר ענבר

גליה אנדי פונטרמולי

נעים להכיר... והפעם נתפסה בחכתי - **מירב ענבר**. מירב, זוגתו של **אופיר ענבר**, אמה ליעל (13) ויאיר (10). מורה למדעים ובעלת תואר שני באיכות הסביבה, נמצאת השנה בשנת שבתון, כייף גדול לכל בני הבית. מירב מתגוררת בקיבוץ כ- 17 שנים, ונהנית ממשפחה ענפה וגדולה מהצד של אופיר.

משפחה שלה, מתגוררת לא רחוק, בחדרה.

לתומי חשבתי, שמירב תיתן לי מתכון של מלוח, קובנה, (תימנייה למי שלא יודע...) או משהו בסגנון דומה, אך להפתעתי הגישה לי מתכון של עוגיות גרנולה בריאות וטעימות העובר במשפחה (ותודה לבטי קורן!).

בקיבוץ אוהבת מירב הרבה דברים: את האנשים, הירוק, הנוף המרגיע, הכבוד והדאגה לבעלי החיים, המרחבים ואת הבריכה הכיפית בקיץ.

ועכשיו... זמן בריאות!

קדימה להפשיל שרוולים, להיכנס למטבח, ויאללה לעבודה:

עוגיות גרנולה

מצרכים:

200 גרם חמאה

2 ביצים

1 כוס סוכר

2 כפיות וניל

300 גרם קמח תופח

2 כפות אבקת קינמון

2 כפות אבקת קינמון

1 כוס צימוקים (לחילופין אפשר חמוציות או לאוהבי המתוק שוקולד צ'יפס).

הוראות הכנה:

מערבבים חמאה, ביצים, סוכר ותמצית וניל.

מוסיפים לתערובת את הקמח והקינמון ומערבבים יחד.

מוסיפים שיבולת שועל וצימוקים.

יוצקים בעזרת 2 כפות מן התערובת ומניחים בתבנית אפייה בתנור שחומם מראש לטמפרטורה של 170 מעלות למשך 11 דקות.

יש להוציא כשהעוגיות מזהיבות.... לקרר בטמפרטורת החדר ואז עם הקפה ליד - **בתאבון!!!**

בת 38, נשואה לשי, אמא של איתן (8) ואריאל ויונתן (5). מנהלת מזה 7 שנים, יחד עם שי בעלי, את "חי טוב", עסק למזון וציוד לחיות מחמד, בקיבוץ העוגן.

מדף מועדף
משתדלת לקרוא באנגלית, והסופר הישראלי האהוב עלי הוא מאיר שלו.

יום שישי
יום מאד לחוץ בעבודה. בסיומו, רצה לעשות קניות ומתחילה במרתון של בישולים וסידורי בית. משתדלת לתפוס שנ"צ ואחרי זה ארוחת ערב וקידוש כמו שצריך עם המשפחה הגרעינית שלנו ואמא שלי.

חוו"ל
אוהבת מאוד את אנגליה ואוסטרליה.

קניות לבית
אצלנו באלונית העוגן, פירות וירקות בכניסה לקדימה ובחנויות טבע בסביבה.

חנות אהובה
חוץ מ"חי טוב", אוהבת את הקו-אופ האורגני בגבעת חיים איחוד ואת "כל בו הגר", כי יש שם הכל!

כושר
מאד אוהבת לעשות ספורט אבל אין לי הרבה זמן... משתדלת לרוץ כמה קילומטרים בבקרים לפני העבודה, יוגה, TRX ופילאטיס.

שופינג
קונה בגדים בעיקר באינטרנט (Asos במיוחד). וכשלא באינטרנט, הכי אוהבת לקנות צמחים ומוצרי קוסמטיקה טבעית.

אינטרנט
משתמשת הרבה לאיסוף מידע, מתכונים, קניות, ובעבודה באתר העסק שלנו, המהווה חלק נכבד מהפעילות השוטפת ביומיום.

גילטי פלז'ר
קרואסון חמאה, בירה טובה ומיני חטיפים מלוחים. משתדלת לשמור על תזונה בריאה...

קפה
לפעמים שחור, לפעמים נס קפה עם חלב אורז ולפעמים קפה שאני מזמינה מ"גרציא".

מעצבן
חוסר תשומת לב של אנשים אחד כלפי השני, ואנשים הדוחפים את האף שלהם לעניינים לא שלהם.

בית קפה
"גרציא" כמובן. גם את כל המפגשים של המשפחה הרחוקה שלנו אנחנו עושים ב"גרציא".

10	9	8			7	6	5		4	3	2	1
			13				12					11
		18		17		16		15				14
			21			20				19		
	25		24				23				22	
	30			29				28		27		26
		34			33				32			31
			38			37	36					35
42				41				40				39
			46	45					44			43
	49		48							47		
	53			52						51		50
					55							54

מאוזן: 1. כך קראו למקום, לאזור, בו הקימו ראשוני הקיבוץ, את "העוגן", ביום העליה, (5,4), 8. שם משפחה בקיבוץ, מקור מים, 11. צעיף, 12. אש, 13. כלי דיש קדום, 14. חומר להתססת בצק, להכנת מאפים, 16. לא מלוכלך, 18. התנגדות, התקור ממות, 19. שם של אחת הקבוצות בקיבוץ, שם כולל לפרי הגדל בפרדסים, 20. סוג של מטבע, 23. תעב, בחל, 24. החוף אליו הגיעו ראשוני הקיבוץ, בעליה בלתי לגאלית, (ח), 26. היום השביעי, 28. זוחל ארסי, 29. עלה בספר, 30. מספיק!! 31. יצר בלתי נשלט, תאווה בלתי נשלטת לאכול, 33. אחד הספרים בתנ"ך, 35. יהודים שבאים לארץ, עושים, 35. הר ממנו משה ראה את ארץ ישראל, 38. סוג של תבלין עיקרי במזון, 39. משמח לבב אנוש, 40. עמל, בקיבוץ האמינו שחיים ממנה, 43. ממלא מקום, 44. ראשוני הקיבוץ שעלו לארץ, הטילו אותו כאן, אמרו שזה סוף לייסורים, לכן על שמו הקיבוץ, 45. רדאר, 47. כפר קרוב אלינו, 48. לא היו דברים מעולם, 51. זמנים, 52. מילת שאלה, 53. מחפש, 54. כיסוי לשינה, שם שהיה מקובל בקיבוץ, 55. פעם במספר שנים, מקיימים מחנה גדול כזה של השומר הצעיר.

מאונך: 1. עיר בירה באירופה, 2. שם של הבן הראשון בקיבוץ, 3. יחידה שגרים בה, 4. חברה, 5. רכב מסחרי, 6. שם של מאכל אהוב בקיבוץ, 7. הקבוצה הראשונה בקיבוץ, 8. משלים את הבורג, 9. סחב, 10. מבנה היסטורי בקיבוץ, סמל ליישובים רבים, (3,4) 15. אחד הטעמים, 17. מטבע יפני, 21. קיבוץ בעמק בית שאן, 22. הקבוצה השניה בקיבוץ, על שמה הבית הסעודי, 23. עוד מבנה היסטורי, שהיה אופייני לקיבוץ, עבדו שם חברות רבות, (גיהוץ, קיפול...), 25. ישטוף כלים, 26. מספר השנים שחוגג הקיבוץ, 27. תסדר שינה לאורחים, 228. מילת זירוז, 29. שם של מספר חברי קיבוץ, חית יער, 32. מילת שאלה, 33. הלך, נע ונד, לא נמצא במקום הרבה זמן, 34. עוד אחת מעשרת הקבוצות הראשונות בקיבוץ, 37. מקימים בית, 40. תנועה בלתי רצונית, 41. גוף שלישי רבים, 42. שם של אחת העיזים במשק הילדים, בראשית הקיבוץ, 44. רך, ענוג, 46. מכשירים, 47. חית בר יפה, נמצאת בעיקר בנגב, יש גם כמה חברות עם שם כזה, 49. מאמין, שומר מסורת, 50. טבח מדופלם, 52. קול הפרה.

פתרון מי אני ומה שמי

המבנה נקרא "נוקטה", מבנה הלבנים הראשון שנבנה ביום העלייה לקרקע, ביום 28.8.1947, בעוד ששאר המבנים היו בנויים מלוחות עץ. הנוקטה ששימשה כחדר נשק, נבנתה מלבנים, על מנת שתוכל לעמוד בפני התקפות האויב. מקור השם בערבית ומשמעו "נקודה" והושאל ל"נקודת משמר".

צילומים: יעקב גורמן, אירית פואה, צידו פואה

